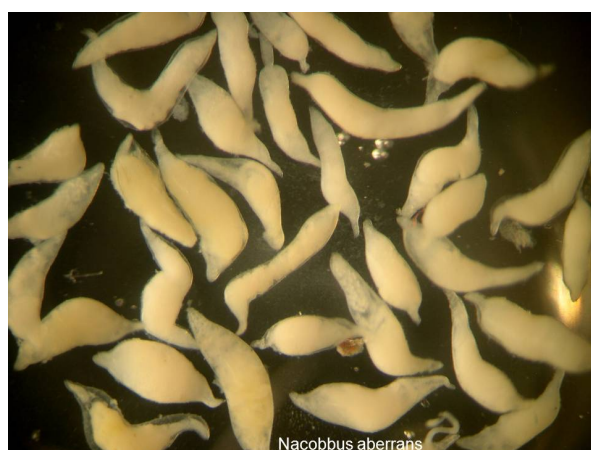

WYROŚLAK PERŁKOWY (*NACOBBUS ABERRANS*) SZKODNIK PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Wyrośla wywołane przez *Nacobbus aberrans* na korzeniach ziemniaka (po lewej); i korzeniach pomidora (po prawej) fot. <https://scinapse.io/papers/1941885189> (po lewej) i <http://nemaplex.ucdavis.edu/images/Nacobbus-Meloidogyne.jpg> (po prawej)

Wyizolowane samice *Nacobbus aberrans* (znacznie powiększone):
fot. <http://nemaplex.ucdavis.edu/images/Nacho%20Photographs/Nacobbus%20aberrans.jpg>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Nacobbus aberrans jest nicieniem z rodziny *Pratylenchidae*. Występuje on w USA, Meksyku i Ameryce Południowej (Argentyna, Boliwia, Chile, Ekwador, Peru). W Europie stwierdzony na pomidorach szklarniowych w Wielkiej Brytanii (1959 r.) i Holandii (1968 r.), lecz ogniska zostały zlikwidowane. Ze względu na odpowiednie warunki ekoklimatyczne i obecność roślin żywicielskich, agrofag ten po potencjalnym zawleczeniu z porażonym materiałem roślinnym, może się zadomowić również w Europie, w tym także w Polsce.

Osobniki młodociane, samce i niedojrzałe samice są robakowate, ruchome, długości poniżej 1 mm. Dojrzałe samice przestają się poruszać i pozostają nieruchome w tkance korzeni lub bulw ziemniaka. Ich ciało jest wrzecionowate, długości 0,7-1,9 mm. Identyfikacja możliwa pod dużym powiększeniem mikroskopu oraz przy użyciu metod molekularnych.

Rośliny żywicielskie

Do żywicieli zalicza się ziemniak (*Solanum tuberosum*), pomidor (*S. lycopersicum*), burak (*Beta vulgaris*), kapustę (*Brasica oleracea*), papryka (*Capsicum annuum*), marchew (*Daucus carota*), ogórek (*Cucumis sativus*), sałatę (*Lactuca sativa*), fasolę (*Phaseolus spp.*) oraz kaktusowate (*Cactaceae*), wliczając w to opuncję (*Opuntia spp.*) i różne chwasty.

Objawy występowania i szkodliwość

Nicienie tworzą na korzeniach roślin żywicielskich wyrośla przypominające te, spowodowane przez guzaki (*Meloidogyne spp.*), lecz mniejsze, bardziej zaokrąglone i przypominające wyglądem perełki. Osobniki przeznaczone do identyfikacji należy wyizolować z takich wyrosli. Osobniki *N. aberrans* wprawdzie przenikają do bulw ziemniaka, lecz zwykle nie wywołują żadnych zewnętrznych objawów porażenia. Porażone korzenie buraka cukrowego są zniekształcone i zdeformowane, pojawiają się na nich liczne

korzenie boczne z perełkowatymi wyrosłami, a wzrost roślin zostaje zahamowany.

W Peru i Boliwii *N. aberrans* przyczynia się do obniżenia plonów ziemniaka nawet o 60%. W USA nicien wywołuje szkody w uprawach buraka cukrowego przyczyniając się do obniżenia plonu o 10-20%. W Meksyku stwierdzono obniżenie przez nicienia plonów pomidora o 55%, a fasoli o 36%.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Rozprzestrzenianie się szkodnika w sposób naturalny jest bardzo ograniczone. Na większą odległość gatunek ten jest przenoszony wraz z roślinami do sadzenia z podłożem, bulwami ziemniaka, korzeniami spichrzowymi oraz glebą.

Kontrola objawów i pobieranie prób

Informacje nt. objawów, terminu kontroli i pobierania prób oraz miejsc pobierania prób i rodzaju pobieranego materiału znajdują się w dokumencie „Agrofagi kwarantannowe spoza UE” na stronie <http://piorin.gov.pl/zdrowie-roslin/agrofagi-szkodliwe/>.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga na importowanym materiale roślinnym oraz w krajowych uprawach roślin gatunków żywicielskich w gruncie i pod osłonami, należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce, gatunek *Nacobbus aberrans* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy dla Unii).